

POSLEDICE ZIME 1950/51 V OSREDNJIH KAMNIŠKIH PLANINAH

Zgodovina alpskih dežel bo zapisala zimo 1950/51 med najhujše, kar jih pomnimo. Minule hude zime so zahtevale številne žrtve zdaj v tem, zdaj v drugem gorskem področju. Najnatančnejša poročila iz minulih časov imamo iz Švice, medtem ko nam manjka iz drugih dežel tako podrobnih vesti. Minula zima pa je zajela prav vse Alpe in od povsod so prihajala poročila o velikih katastrofah. Tiste nesreče v Andermatten in v Heiligenblut nas spominjajo na strašne plazove leta 1689. Eden od teh je tedaj v vasi Saas ubil 77 ljudi. V sedmih drugih krajih Švice je bilo istega leta od plazov ubitih 120 oseb, nad 800 hiš in drugih poslopij uničenih, nad 900 glav živine in drobne mrtve. Sledi še nekaj drugih hudih zim. Posebno strašne so bile žrtve pozimi l. 1916. Prva strašna nesreča se je zgodila že 19. februarja, ko je nek silovit plaz zasul pod stenami Hochköniga 247 mož neke avstrijske čete. Od teh so rešili 188, 59 pa je bilo ubitih. Strašnejše pa je bilo v decembru istega leta na italijansko-avstrijski fronti, ko je na dan 16. decembra — »črni četrtek« so imenovali tisti dan — bilo od plazov samo med avstrijskimi vojaki ubitih okoli 6000 vojakov! Pa tudi leta 1935 je bila v nekaterih krajih zima lavin, posebno v zahodnem delu Tirolske in vzhodne Švice, kjer je od božiča 1934 do velike noči 1935 bilo ubitih pod plazovi okoli 100 ljudi, med njimi polovica smučarjev.

Pri nas se je zima leta 1950 kaj hitro javila in zasula višave s takimi množinami snega, da je postal dostop v visoke gore tudi s smučmi skoraj nemogoč ali nevaren, kajti tudi na strmih pobočjih se je nabralo po več metrov na debelo sipkega snega, planinske kočje pa so bile kmalu do streh in čez zasute. Da ni bilo pri nas hujših smučarskih nesreč, moramo biti hvaležni žrtvi oskrbnika Derganca s Korošice. Njegova strašna smrt meseca decembra 1950 v plazu pod Presedljajem, kamor ga je neslo najbrž z vrha Vežice, je opozorila Slovence, da preži v gorah smrt. O njeni strašni sili bi bili lahko miselni ljudje še bolj prepričani, če bi bili videli, kako je plaz zdelal Derganca.

Na nenavadne plazove sem bil opozorjen že prvega januarja 1951 na poti na Malo planino, kjer so prepregali tista pobočja posebno nad Sv. Primožem prav velikanski plazovi. Vse hujše pa je postalo, ko je nato kar venomer snežilo, v dolinah pa večinoma deževalo. Ogromne vode so zalivale kraška polja, divje so grmele vode v podzemlju — pravo nasprotje s plazovi v gorah. Tam, in sicer na Kopišču v Kamniški Bistrici, sem preživel dneve od 23. do 31. januarja. Dež in sneg sta se menjavala in nobenega izleta ni bilo mogoče narediti. Noči pa so bile nemirne. V gluho temo so grmeli težki plazovi, noč za nočjo so vznemirjali naše živce. Strašna pa je bila zopet

Sl. 1. Plaz Bobnar pred Brano februarja 1951.
Debelina okoli 40 m

Foto Pavel Kunaver

Sl. 2. Del gozda, ki ga je prinesel z višav
Kokrski plaz

Foto Pavel Kunaver

Sl. 2.a Foto Pavel Kunaver

noč od 18. na 19. februarja. Bil sem zopet v Kamniški Bistrici, na Kopskih. Ker je začel naletavati popoldne droben sneg, sem ostal čez noč, češ, zjutraj bo imenitno hoditi po svežem pršiču v Kamnik. Toda z nočjo je začelo najprej strašno snežiti; proti jutru pa je na sneg, do kolena visok, začelo liti kakor iz škafa. In skozi brozgo, resnično do kolen globoko in neizgaženo, sem moral na pot proti Kamniku. Bila je moja najstrašnejša pot, odkar planinarim. Gora ni bilo videti, a slišal sem jih kakor še nikoli na tej poti. Neprestano so grmeli plazovi, celo z Velike planine doli.

Ker je o veliki noči zmrznilo, sem šel naprej pod Brano. Znameniti plaz Bobnar je bil nič manj kakor okoli 40 m debel in je segal še v gozd, kakor še nikdar, odkar pomnijo najstarejši drvarji Kamniške Bistrice (sl. 1). Toda kaj so pomenile besede 97 let starega drvarja Resmana, da kaj takega v Bistrici še ni bilo, odkar on pomni, sem razumel šele, ko smo preko nekaj manjših plazov zašli v strašno razdejanje pod

Sl. 3. Ob plazu pod Žmavčarji Foto Pavel Kunaver

Žmavčarji. Tam so z Brane, Turske gore in Slemenha po večkrat pridrvele take množine snega, da so kmalu zasule sicer globoki žleb plazov ter se začele, vse pred seboj lomeč, zlivati čez levi breg v stari bukov gozd. Bila je prava muka, preriti se preko polomljenih debel, ledenotrdih sneženih kep in po nekaj metrov visokih stranskih zidov plazu na odprti teren srednjega dela plazu. Tam so se vrstili trdi ledeni grebeni in globoki jarki. Na levi in desni pa je ležal kaos na dolgo in široko polomljenega gozda. A gori na visokih pobočjih so visele še vedno ogromne mase snega, ki so v naslednjih tednih zasule globoki jarek v dnu Žmavčarjev, kakor sem pozneje presodil, 40 do 50 m globoko!

Z Žmavčarskega plazu smo ogledovali plaz, ki je po večkrat prigrmel izpod Skute. Napolnil in izravnal je polagoma strmine pod Gamzovim skretom. Od jame smo videli samo še najvišji del vhoda. Spodaj pa je pokopal in polomil ves gozd, mestoma prav do Žmavčarskega jarka. V tem času se razdejanje še ni videlo, ker je sneg preveč na debelo pokrival debela. Le ob straneh je ležalo vse križem in debela debela so bila zvita in polomljena kakor vžigalice. Nekaj tednov nato sem bil zopet tam; ta plaz je visel iz doline pod Gamzovim skretom kakor strašno otekel jezik. Bilo ga je malone groza gledati — morda je bil tak videti zametek ledenika, ko se je pred več deset tisoči leti pričela ledena doba.

Sl. 4. Snežna vrata v
plazu pod Žmavčarji
28. VII. 1951

Foto Pavel Kunaver

Iz smeri Kokrskega sedla so drveli plazovi v glavnem v dveh smereh v dolino. Prvi plaz je pobrisal gozdove po vseh robih ob starem jarku na desni strani doline (od turista), drugi pa je drvel od Kalške gore dol in je bil eden od najsilnejših. Posebnost tega plazu je bila ta, da je rinil pred seboj ogromno potrtega drevja, ki ga je prinesel iz višjih predelov in ga odložil šele prav v dnu, 10 m od Zagane peči. Slika 2 in 3 kažeta le prav majhen del konca tega plazu.

Opisani štirje plazovi Bobnar, Žmavčarji, Gamzov skret in pod Kokrskim sedlom so največji, ki so izpolnjevali konec Bistriške doline; bilo pa je še več drugih, ki so se s temi spajali. Posebno plazova iz Malega in Velikega Hudega grabna sta se s konci stikala s plazom izpod Skute.

Jasno je, da silovite množine niso naenkrat pridrvele v dolino, ampak da so bila končišča teh plazov le orjaški stožec mnogoterih plazov, ki so drveli z višav po hudem sneženju in v toplih dnevih v dno doline. Treba je bilo gledati samo Bobnarja ob kakem ugodnem dnevu, pa si videl, kako se je vsakih nekaj minut zakadilo in zagr-

Sl. 5. Na koncu plazu pod Žmavčarji. Sneg je še nad 5 m debel. Razdejanje gozda sega do 100 m izven običajne poti plazov. 28. VII. 1951

Foto Pavel Kunaver

melo z Brane dol. Z višjih leg so prihajali plazovi še do začetka poletja, saj so z grebenov visele nad prepaše mestoma orjaške opasti, pod njimi pa so se naletele v viharjih strašne množine snega. Zdi se mi, da so bile najsilnejše opasti na Grintovčevem grebenu, kjer sem cenil eno od njih okoli 10 m daleč visoko nad prepad. Skoraj ravno tako velika je visela na nekem kraju s Kokrskega sedla proti Bistrici. Enako velike sem videl sredi maja samo še na grebenih na desni strani (orografično) Krme. Tudi Kamniško sedlo je molilo orjaške opasti nad Logarsko dolino.

Dne 1. maja sem si ogledal plazove v Klinu pod Kamniškim sedlom. Nad galerijami nad ravno stezo sem našel še štiri plazove, ki so pridrli z Brane kar po gozdu. Kar pomnim, na teh mestih v prejšnjih letih nikoli niso ležali plazovi, vsaj spomladi ne. Plazovi pa, običajno leže v zgodnji pomladi v jarkih med križiščem steze z ježno potjo in Klinom, so letos presegli običajno velikost. Bili so visoko izbočeni, zasuli so pobočje po deset, mestoma do 20 m na vsako stran izven širokega žleba. Zadnji plaz pred Klinom pa je zasul tudi del debri Sedelščka in je vrgel del snega tudi v nasprotno stran, na pobočje Dedca. Pomladanske vode so izjedle vanj predor.

Prava posebnost pa je bil Klinov plaz. Kakor sem pri pastirski koči ugotovil, je pridrvel potem, ko je sneg izgladil vse vdolbine v tleh in zasul ruševje, prav s Sukalnika dol, pobril ves gozd in udrl

Sl. 6. Na koncu plazu Pod Tratami (Gamzov skret pod Skuto). Tod v bližini sta se stikala plaz pod Žmavčarji in plaz izpod Skute. Levo spodaj ostanki snega. 28. VII. 1951

Foto Pavel Kunaver

po jarku pod Brano proti Klinu. Pridružil se mu je še plaz izpod Brane in skupaj sta uničila gozd na levi in desni strani jarka dol do Klina do samega vznožja Malega Dedca. Zanimivo je bilo gledati, kako je plaz zvijal debele, zdrave bukve! Včasih se je zdelo, kakor da bi ovil rjuho. Starejša, bolj krhka debela, je seveda prelomil kakor vžigalice. Klinov plaz je predrl ves gozd in planil v jarek Sedelščka ter ga zasul s stisnjenim snegom in strtim in zmletim drevjem. Izplačalo se je postajati in pregledovati podrobnosti vsega tega razdejanja, ki je tako jasno pričalo o strašnih naravnih silah.

Razen malih gozdnih plazov so ostanki teh plazov ostali še pozno v poletje, pred vsem Klinov plaz, ki se je izpremenil v juliju v led in se pokrnil z blatom in zmletimi ostanki lesa in lubja.

Za končen pregled sneženih razmer v tem predelu Kamniških planin sem se odločil šele konec julija. Žmavčarski plaz je sicer kopnel, a mestoma je bilo snega še do 7 m na debelo. Na pretajanih krajih so zijala velika snežena vrata (sl. 4). Gozd je začel še jasnejše kazati vse razdejanje (slike 5 in 6). Zanimivo pa je bilo videti sredi vsega polomljenega drevja posameznike, ki jim je ledena smrt na neumljiv način prizanesla. Ravno tako strašno, morda še hujše je bilo na torišču plazu izpod Gamzovega skreta. Slika kaže le drobec polomljenih debel že prav na koncu plaz. Dasi je konec julija žgalo

Sl. 7. Snežišče nad Klinom
31. julija 1951

Foto Pavel Kunaver

sonce, je pod kaosom lesa, skal in blata ležal še sneg, ki je više gori izven gozda že oledenel.

Sekire so pele sredi teh podrtij, kajti samo Žmavčarski plaz in njegov sosed pod Gamzovim skretom sta dala 500 m³ uporabnega lesa.

Njihov bližnji sosed, ležeč pod Kokrskim sedlom, se je že zelo skrčil, a bil je od vseh najgrši. Ogromne množine vejevja, debel, tresak, strtega lubja, črnega in rjavega blata ter iz kaosa mestoma srepo v vroči dan zročega snega so tvorile grdo puščavo, ki jo je obdajalo zelenje, kateremu je smrt prizanesla. V tem plazu so pridobili 170 m³ lesa. Premnogo potrtih debel in vejevja pa je obležalo ob strani strmin, ki jih je plaz preletel, in bo polagoma strohnelo.

Pozna flora je bila posebnost teh dni. Šele ko se je sneg začel umikati s pobočij na robovih plazov, so vzcvetele šmarnice, ki jih je bilo konec julija in celo avgusta zelo mnogo ob teh plazovih. Teloh pa je žalostno pogledal v prevroči dan in je hitro zvenel ter se ni lepo razvil v tako nenavadnem letnem času. —

Brano sem izbral za pregled Grintovčeve skupine v dneh od 29. do 31. julija. Samo v kotlini pod pastirsko kočo nad Klinom je ležalo dne 29. julija 7 snežišč, ostankov plazov. Nad pastirsko kočo pa sem naštel še 16 snežišč. Plaz izpod Bab je segel do macesnov nad pastirsko kočo in je prve, manjše, polomil. Od njega je ostalo še 5 snežišč prav nad pastirsko kočo sredi ruševja in gozda (sl. 8). Ob enem izmed njih se je razvila pomladanska flora. A teloh je bil čudno zveržen in utrmani cvet je v dveh urah zvenel, če tudi sem ga imel v senci.

Velikanske izmere je imel za mesec julij Wisjakov plaz pod Sukalnikom. Pa tudi njegov sosed je bil velik in je kazal globoke razpoke. Wisjakov plaz po srednjih zimah niti v maju ne zavzema takega obsega, kaj šele konec meseca julija. Robne zevi so bile sicer zelo široke, a dna ni bilo videti.

Sl. 8. Snežni most na Brani, 30. VII. 1951

Foto Pavel Kunaver

Dne 30. julija sem imel lepo toplo in jasno vreme na vrhu Brane; bližnja pokrajina pod menoj pa ni bila podobna bujnemu poletju v Kamniških planinah. V območju severne strani Mokrice, Dolge njive, Kalškega grebena in Kalške gore sem naštel 54 snežišč. Še bolj zanimivi pa so bili Veliki in Mali podi, podnožje Grintovca, Skute in sosedov. Že Brana sama je presenetila z debelim snežiščem na položnem južnem pobočju pod vrhom. Posebnost v njem so bili razni predori, ki jih je izdolbla voda (sl. 9). Grintovec je bil bolj majski kakor poletni, saj je značilni jarek z vrha dol imel še nepretrgan sneg, ogromno snežišče je pokrivalo njegovo vzhodno podnožje. Pod Dolgo steno je bilo še vse pomladansko (sl. 10). Ravno tako je bilo pod Skuto; vsega pa sem v območju Grintovca, Skute, Rinke in Turske gore naštel z vrha Brane 143 snežišč (sl. 11). Seveda, niso se videla mala snežišča, skrita v manjših vrtačah in kotličih, ki tako na gosto pokrivajo Pode.

Poseben prizor so nudila ta snežišča s tem, da so se hlapi, ki jih je dovajal iz doline navzgor plazeči se zračni tok, sproti zgoščevali v silno tanke, prosojne meglice nad snežišči. Čakal sem več ur, da sem ujel priliko za fotografiranje, ko so se meglice za kratek čas razpršile. Šele proti poldnevu se je svet nad Podi toliko ogrel, da je kondenzacija hlapov nad snežišči prenehala. —

Sl. 9. Grintovec in
snežišče na Brani

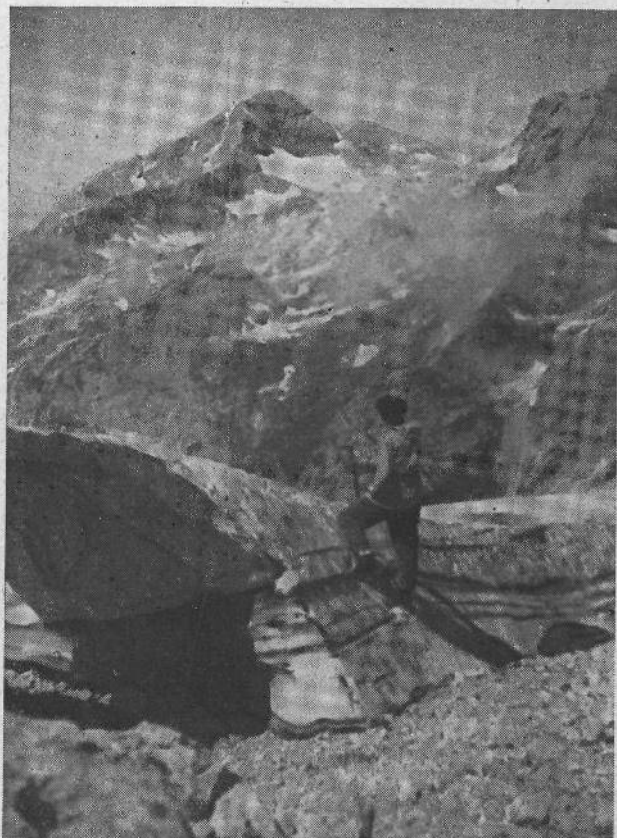

Foto Pavel Kunaver

Izredne razmere so vladale tudi na Okrešlju. Ogledoval sem ga s snežišča, ki je — 30. julija — še vedno zelo debelo in obsežno ležalo ob križišču poti na Brano in na Okrešelj.

V Mrzlem dolu je ležalo eno nepretrgano snežišče od Savinjskega sedla do stopnje nad Okrešljem. Na pobočjih je bilo še devet drugih snežišč. Plaz pod Rinko: zahodni del je segal od sten Rinke prav do podnožja Mrzle gore, kjer se je spajal z glavnim Mrzlogorskim plazom. Nehal se je nekako 300 m pred domom na Okrešlju. Vzhodni del plazu je pokrival vse vznožje stene; spodnji rob je bil raztrgan; na enem delu pretrgani plaz se je s spodnjim koncem spajal z Mrzlogorskim plazom.

Plaz izpod žleba Turske gore je bil na nekaterih mestih pretrgan in je z najnižjim delom v jarku segal do okoli 200 m pred domom.

Plaz izpod sten Turske gore je segal skoraj nepretrgoma prav do vznožja strmega kogla nad domom. Glavni del plazu pod Brano sega daleč proti dolini po znanem jarku — del tega plazu je ležal

Sl. 10. Snežišča na Velikih in Malih podih pod Grintovcem in Skuto.
30. VII. 1951. Manjša snežišča v kotličih in vrtačah se ne vidijo

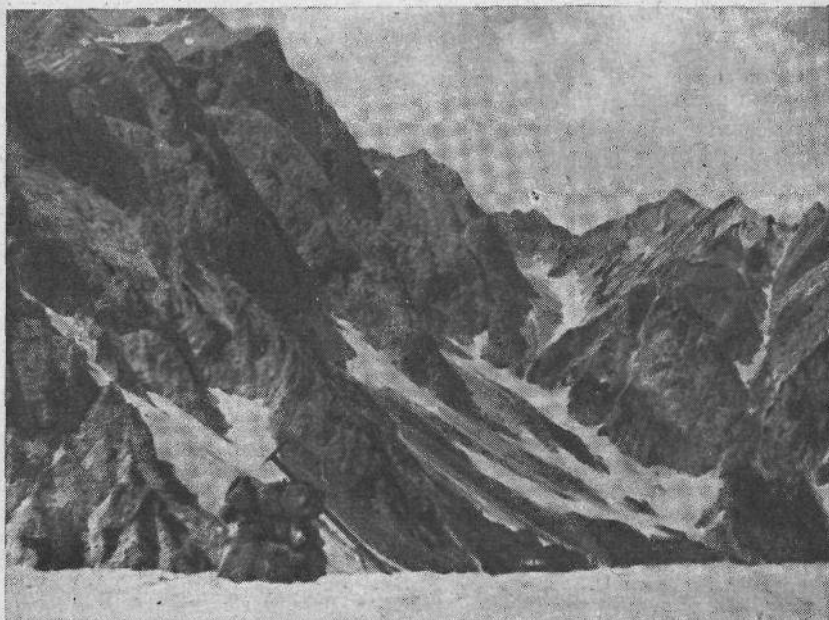
Foto Pavel Kunaver

še med ruševjem pod Koglom nad domom. Vezal se je s Kotliškim plazom. Ta se je začel pri škrbini in je združen s plazom izpod Brane segal nepretrgano do konca šije Turske gore. Po presledku ca 40 m se je zopet nadaljeval po jarku malone prav do konca, do višine, v kateri na nasprotni strani izvira Rinka. Gotovo je pomladi grmel preko stene v samo Logarsko dolino.

Trije veliki plazovi so pokrivali podnožje Mrzle gore; posebno velik je bil plaz pod Hudim praskom. Sicer pa je bilo na jugovzhodni strani Mrzle gore še 10 drugih plazov. Dolgi jarek na jugovzhodni strani Mrzle gore je bil od vrha škrbine malone do Okrešlja še ves zasut s snegom. Prav pomladne razmere!*

* Z avtorjevim dovoljenjem dostavilo uredništvo.

Snegovi so bili v letošnji zimi na solčavski strani izredno izdatni. Neka-tera snežišča, ki so prejšnja leta v juliju skopnela, so letos počakala novih snegov v oktobru in novembru jeseni l. 1951. Znane so mi razmere v Robanovem kotu in v Logarski dolini, medtem ko mi dostop v Matkov kot ni bil mogoč. V Robanovem kotu so plazovi s Strelovca, Lucjana in s Krofičke prigrameli prav do pota, ki drži od Rogovilca v Kot in na Moličko peč. Razume se, da so povzročili razdejanje v bukovem in smrekovem gozdu, oni s Knezove planine pa je pogrnil s seboj tudi travnato rušo. Sredi junija je ležal sneg po vsem grebenu od Krofičke do Ičmanikove planine in Rklove peči. Nepretrgano snežišče je segalo s Strelovca globoko doli v macesnove gozdove še pod Poklovico na

Sl. 11. S plazovi zasuti Okrešelj in Mrzli dol. V ospredju snežišče na Jermanovih Vratih. 30. VII. 1951

Foto Pavel Kunaver

Nekaj dni nato, že v avgustu, sem bil na Kočni. Velika kotanja pod Dolsko škrbino med Kočno in Grintovcem je bila tako zatrpna s snegom, da je le nekaj skal gledalo iz njega, strma snežišča pa so ležala visoko pod vrhnjimi stenami Grintovca in Kočne, tako da je bil prehod na vrhno streho Grintovca posebno na prvega v jutranjih urah, ko je bilo še vse zmrznjeno v višavah, kar neprijeten. Zato je letos po tej poti le malo gornikov prišlo na Grintovec, posebno ker je bila severna stran, nad Vodinami, pokrita z velikanskim snežiščem, večina turistov pa je zaradi razmer v minulih letih, ko je pri nas poleti malone ves sneg izginil z gora, postala brezskrbna in je hodila tudi letos brez cepina in palice v planine. Žal, da tu

pobočju Krofičke. Ostanek napihanega snega v opasti na tem grebenu v višini od 1200 do 1600 m je bil še vedno več metrov globok. Plaz pod Jeruzalami v koncu Kota je ostal skozi vse poletje, njegovi ostanki so obležali tudi v gozdu pod slapom. Ta gozd je plaz dobesedno izbrisal v februarju leta 1951. V severo-vzhodni steni Ojstrice je bilo sredi avgusta 22 velikih snežišč, ki so segali v dno vseh grap, stekajočih se v korito Bistrice. Na Korošici, na Koroškem vrhu, na Deski, proti Belski in Poljski planini je po neštevilnih vrtačah ostal sneg do srede avgusta. Očem nevajenih turistov z ljubljanske in solčavske strani skrito Vodotočno jezero pod Desko je letos spet krasilo koroško pokrajino — v nedavnih sušnih letih je namreč jezero usahnilo. Na zaznamovani poti iz Robanovega kota na Korošico si do Moličke peči v grapi, ki se začneja v

težke nesreče, ki so se zgodile na teh snežiščih, to večino ni izmodrila. —

Ena lastovica še ne prinese pomladi in ena izredna zima še ne pomeni dolgotrajnega preokreta v podnebju. Zato bodo šele prihodnja leta pokazala, ali se je res kaj izpremenilo. Ko to pišem v začetku novembra 1951 je sneg zopet globoko pobelil gore; še več, novice z gora pripovedujejo že o rastoči debelini snežene odeje na nekaterih krajih. Naj bi nova zima ne zahtevala novih žrtev! Sneg pa naj ne bi bil samo v zabavo smučarskim množicam, ampak naj bi z razmerami vred, v katerih nastaja, postal zanimiv študij nekoliko večje množice resnejših planincev! —

Zvižgovcu pod Velikim vrhom, naštel pet velikanskih snežišč. Sneg v vrhu Zvižgovca je vztrajal do konca julija. Sredi avgusta so bila snežišča v osojnih legah na Petkovih njivah in ostanek opasti na grebenu med Glavo in Zeleniškim Špicami. Na poti iz Luč proti Vodolam in Čmerikovcu so se v tej zimi spuščali plazovi tam, kjer se jih doslej sploh nismo bali. Tako je v začetku januarja izredno obsežen plaz zasul grapo, ki zavije iz Vodol v smeri proti Inkretu, ki se je drži markirana pot. Izkazalo se je, da sta pri taki množini snegov obe pobočji nad grapo plazoviti, kar pomeni, da bi bilo plazu težko uiti, tudi če bi se turist držal dna grape. Sredi julija so bile ob tej poti prave spomladanske razmere.

V Logarski dolini je kakor vedno ostal do nove zime plaz Pod Podami, le da je bil daljši in širši, tako da je dobro služil celjskim smučarjem za poletni trening. Plaz sega prav v dolino do 900 m nadm. višine. Skopnel je menda le leta 1944, ker so ga Nemci razkopali z granatami. Služil jim je namreč za tarče pri manevrih. V tem območju sem 19. novembra 1951 videl že sveže plazove na stari plaz. Imel sem priložnost opazovati v februarju, marcu, aprilu in maju leta 1951, kako so drveli plazovi z vrha stene Planjave po vseh grapah in grmadili plast na plast na plaznicah pod steno. Ni čuda, če so jeziki plaznic segli prav do poti, ki drži na Okrešelj. Junija je ležal sneg po vsem bukovem gozdu na poti, ki drži skozi Grlo do slapa Rinke. Pač pa letos razmeroma ni bil velik plaz, ki pridrvi iz Ogradca spod Jermanovih vrat. Ta je menda leta 1909 podrl debele bukve ob poti na Okrešelj. Ob poti skozi Grlo sem v avgustu videl še štiri razsežna snežišča, enega prav v dnu Grla. Rjavčki vrh je bil do konca julija okrašen z belimi lisami Za Rjavci, na Spodnji in Zgornji Planinšči, pod Pavelnovim Koglom in na Vrdcah pod Škarjami. 30. julija bi bili prav lahko še priredili Herletov smuk pod Škarjami na isti progi kakor 10. junija 1950. Ni čuda, če je slap Sušica krasil dolino prav do avgusta. Tudi nižja slapova Iroveň in Palnik sta imela letos vode na pretek. Snežišča pod Ojstrico po navadi skopne do konca julija, če ne prej. Letos so ostala obenem z velikim snežnim opasom v spodnjem delu stene, kjer se vstopa v Herletovo in Ogrinovo smer. Krofička je konec julija še imela snežišča na Utah, na Zadnji zelenici in na Travniki. Mrzla gora je obdržala sneg vse poletje na Kamniti zelenici, v avgustu je ležal še na Širokih peskih, na Drčah, na Danah, pod Brložnim sedlom in v Jamah. Nič ni čudnega, če so grape (Brložnica, z Rjave peči in Savinjska) napajale strugo v dnu doline tako, da se vođa ni izgubljala v pesku, marveč še v avgustu budila s svojim šumljanjem Logarski kot (pri Kavarni oz. Karavli).

V Matkovem kotu je v avgustu ležal sneg še v Korenu, kar ljudje ne pomnijo (povedal Logarski Janez). V Škafu je letos poleti ležal 60 m debel sneg. Merili so solčavski fantje.